

MLADINSKA PRUGA

BROJ 19

TITO:

... Nase radne akcije spajale su intelektualnu i radničku omladinu, omladinu raznih nacionalnosti, stvarajući od nje monolitnu cjelinu, izrasle su mase ljudi koje su, zatim, odlazile na razne stručne poslove. Ako je rad omladine i bio nešto skuplji, ne treba za boravljati na to da se nešto mora potrošiti i na izgradnju čovjeka. Čovjek nešto vrijedi, a kod nas treba da najviše vrijedi ...

KAD NASELJE MIRUJE

Jutro se ne razlikuje od večeri

Prijepodnevni mir je prividan u naselju, jer i tu se radi, dežurna brigada obavlja svoje poslove ◇ U kuhinji uvi-jek najživlje

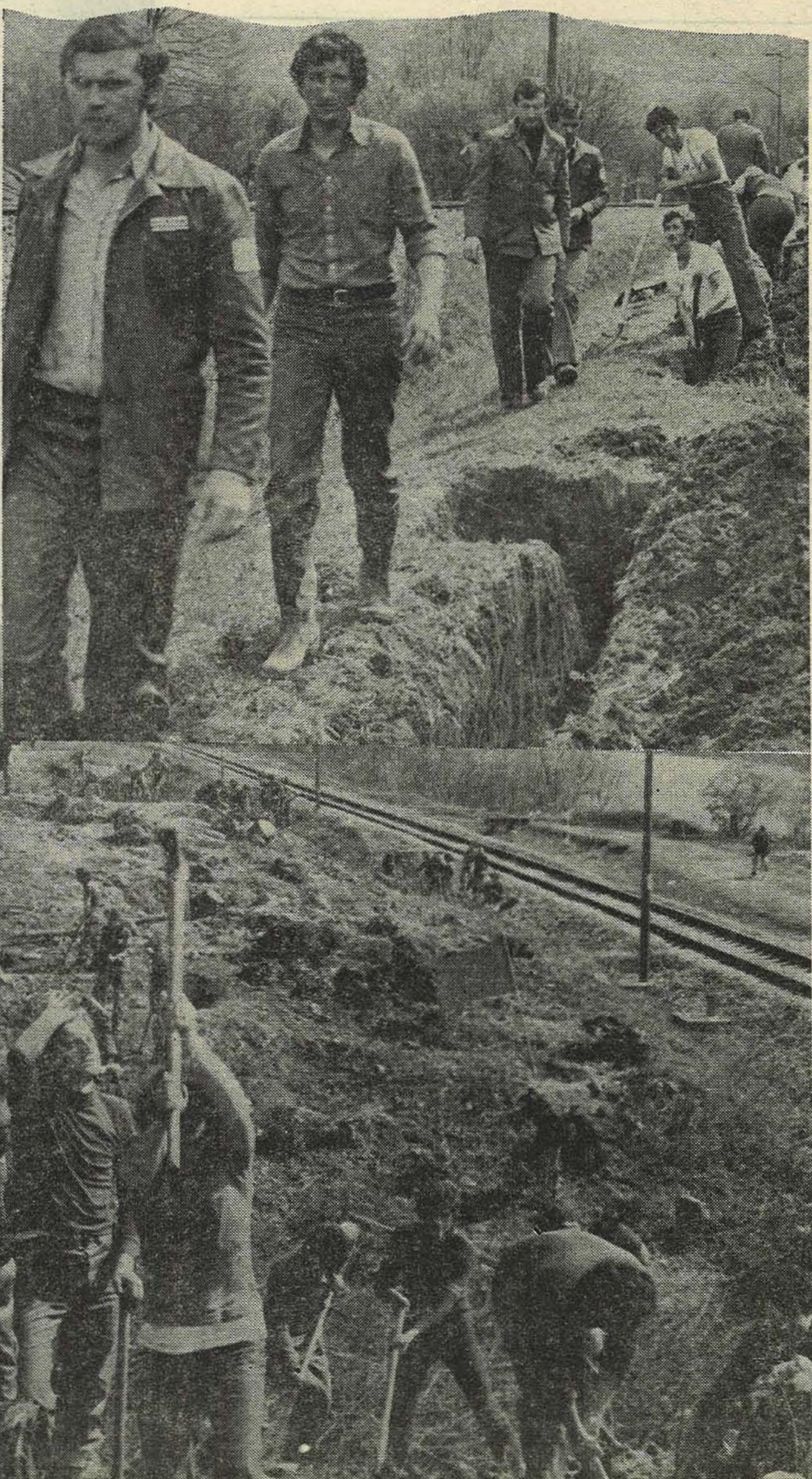
SJEĆANJA

U stroju, za sina

GOVORE VETERANI

Kada se razmjenjuju adrese

A on, stari akcijski, svakoga sasluša, i obavezno na kraju doda: Razumem ja to ...

KAD
NASELJE
MIRUJE

Jutro se ne razlikuje od večeri

Prijepodnevni mir u naselju je prividan, jer i tu se radi, dežurna brigada obavlja svoje poslove ◇ U kuhinji je uvijek najživlje

ZAVIDOVICI, 18. APRILA — Svako jutro, kad veseli brigadirska voz kreće put radilišta, u naselju zavlada mir. Grad mladih opusti i tako to potraje sve nešto do 14 sati, kada se, uz pjesmu, vraćaju brigadiri s posla.

A taj prijepodnevni mir u naselju je prividan. I tada se radi.

Dežurna brigada je ORB »Duro Đaković« iz Sarajeva. Deset mladića i djevojaka ostali su u krugu da bi obavili svakodnevne obaveze dežurnih.

Preuzeli smo dužnost sinoć u 22 sata i predajemo je večeras u isto vrijeme — priča nam Omer Šatović, komandant brigade. Obezbeđenje svih objekata u naselju je naš prevashodni zadatak. Osim toga, u ovim prijepodnevnim čistimo zajedničke prostorije, kruga, pripremamo trpezariju za ručak, a dužni smo da u svakom trenutku prskočimo, ako se ukaže potreba da se nešto vanredno uradi. Četiri djevojke — Slavica, Hamida, Marica i Suada, sve iz Sarajeva, razmahale se, ni papirič nigdje ne može da ostane. Kupatila blistaju:

— Kada brigadiri dolaze, mora sve biti kao pod konac. Lijepo se umoran vratiti u čisto i uredno naselje — veli Marica.

Vinko iz Gradačca, Boris iz Ljubljane i Ivin iz Ljubiškog, su na stražarskim mjestima. Motre da sve bude onako kako treba.

— Mnogo je ljepe na trasi sa ostalim brigadirima, ali nije ni ovdje teško. Jedino su noćna požarstva nešto teža. Hladan je ovaj april, ali nije ni ovo svaki dan — reče nam Boris.

Tri hiljade obroka

Najživlje je u kuhinji. U pripremanju ručka rade 22 čovjeka.

— Za danas pripremamo 750 ručaka. Sve mora biti na vrijeme gotovo. Ne vole brigadiri mnogo da čekaju, a i nama je drago da ih vidimo zadovoljne. Dnevno izdajemo oko tri hiljade obroka, računajući i marendu. U našem naselju pojede se svaki dan oko 600 kilo-

grama hleba, objašnjava rukovodilac poslovne jedinice »Mladostbih« Sead Kurbegović.

— Već znamo šta brigadiri najradite jedu. Trudimo se da im serviramo po njihovo volji. I danas, kao i uvijek, za ručak imamo četiri jela na izboru, kaže nam šef kuhinje Šukrija Zubčević.

Osim dežurnih, u naselju ostaje bar još po jedan član iz svake brigade. Svako čuva svoj paviljon, brine se da dovrši i pospremi objekat, da sve bude pripremljeno za povratak ostalih brigadira.

U ORB »Husarski rudar« iz Tuzle, osim požarnog zatekli smo još tri brigadira koji su na poštadi. To su Hamid Čerkezović, Adem Džananović i Enver Nezirović. Radili su u paviljonu, zatezali krevete:

— Rano se odlazi na trasu. Drugovi ne stignu sve ostaviti u najboljem redu, pa eto mi onda pospremamo. Sva trojica imamo lakše opekontine od materijala sa kojim se premazuju pragovi. Ali, i ovako smo od neke koristi. Sutra ćemo skinuti zavoje, pa opet na radilište — veli nam Adem.

Kad pregori osigurač

U ambulanti naselja rade doktorica Fatima, sestre Adnana i Jela, te apotekarka Verica. Zadovoljne su kada je posla manje, kada su brigadiri zdravi. Na sreću oni koji im se obraćaju za pomoć uglavnom su lakši bolesnici.

— Dnevno izvrsimo više od 50 pregleda. Tri brigadira nose gips, ali samo na kratko. Uz to ima još nekoliko lakših povreda, uglavnom opekontina. Ostalo je prehlada. Ovo vrijeme izaziva češće hunjavice — kaže nam sestra Adnana, uvijek spremna da pomogne svakom brigadiru.

Ruđo Mačkić je stalno u naselju. Njegova briga je da sve funkcioniše kako treba — od vode, pa do električnih uređaja. Za sada, najviše problema mu zadaje izbijanje osigurača. Upravo smo ga zatekli na jednoj intervenciji:

— Veliki je utrošak struje. Stalno radi termoakumulacione peći. Hladno je,

Predsjednik Brigadne konferencije ORB »20. oktobar« iz Beograda imao je malu nezgodu, ali je priskočila sanitetka Gordana Pavković i sve je bilo u redu

a prostorije moraju biti dobro ugrijane. Desi se da izbaciti sklopka, ili pregori osigurač. Ali, nema problema. Nije nam se desilo da smo imali neki veći kvar.

U obilasku trase

Dežurni iz štaba je Safet Kurejšepi. Koordinira posao sa dežurnim brigadirima, kontroliše požarne, brine za čistoću i higijenu. Za ljude u štabu jutro se ne razlikuje od večeri, dan od noći. Posla uvijek napretek, ali uz dobru organizaciju, želju i volju sve teče prema planu. Stignu otici i na trasu. Obdu brigadire, pomognu koliko mogu, interesuju se za probleme koji tište mlade,

čine sve da ih otklone. A brigadiri vole da ih se obilazi da se govori o njihovom poslu, da im se ukaže na eventualne greške, kažu riječi pohvale.

»Društvenjaci« pripremaju poslijepodnevne aktivnosti. Pravi se dnevni raspored časova za kurseve, predavanja i sportska takmičenja. Svako veče brigadiri pripremaju i poseban program. Ovog puta gosti naselja su članovi KUD »Polet« iz Sarajeva. S njima će u programu nastupiti i brigada »Duro Đaković«. Biće veselo kao i uvijek — poslije uspješnog radnog dana i rekorda na trasi.

Cetrnaest je sati, eto voza, eto brigadira, eto udarnika.

M. ĐEMIDŽIĆ

Представљамо бригаде:
ОРБ »Ђуро Ђаковић« —
Сарајево

У походе
друговима

ОРБ »Ђуро Ђаковић« из Сарајева. Организатор бригаде је ОК ССО Ново Сарајево. Бригада броји 47 чланова СК. До сада је учествовала на локалним радним акцијама и први пут учествује на једној СОРА.

У овој бригади су: Сузана Ерцег, Фердинанд Побрани, Винко Ђукић, Жељко Булић, Мирко Булић, Анто Сушац, Никола Остојић, Ива Чарапина, Камбер Етемовић, Ружица Јанковић, Гмира Костић, Славољуб Пејчић, Ненад Тодоровић, Татјана Радојковић, Славољуб Митић, Александар Џенић, Божидар Пауновић, Зоран Стојановић, Омер Челгић, Фикрет Крушчић, Славица Пикулић, Зулфа Мехмедовић, Енвер Џебо, Омер Шатровић, Сафет Чубро, Хајрудин Чаушевић, Сенада Дедић, Решад Башић, Верем За

хировић, Мирсада Лого, Абдулах Шехић, Зијо Раонић, Милена Кузмановић, Јусуф Бегић, Милорад Моравац, Везира Хасета, Муниб Нуhić, Милица Маловић, Суада Бегић, Марица Вукадин, Мирослава Вујић, Халид Вољевића, Хусеин Мочевић, Бајро Кукуљац, Славко Мајкић, Рамиз Чизмић, Мухамед Мујезин, Назиф Харбиња, Хамдија Трбић, Нада Југовић, Мустафа Крајчић, Фадила Сејдић, Миломир Џерић, Славко Вукашиновић, Јадранка Силаџић, Хамида Смајевић, Изет Мулаахметовић, Стана Шавија, Жељко Приморац, Емир Јажић, Станко Долхар, Ћилир Си-

ГОВОРИ ЛАЗО ДИМИТРИОСКИ, ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ ПРВЕ СМЈЕНЕ СОРА »ШАМАЦ — САРАЈЕВО 78«

Изузетна част

До сада су одржане двије сједнице Скупштине, а прва је била конституирајућа

Лазо Димитриоски, бригадир ОРБ «26. јули» из Скопља, је замјеник команданта бригаде за трасу и предсједник Скупштине прве смјене СОРА »Шамац—Сарајево 78«.

— Ти си Лазо, предсједник Скупштине. Каква је то дужност?

— Да се биде претседател на Собранието на смената како највисок самоуправен орган на акцијата претставува голема чест за секој бригадир, но истовремено и голема обврска. Претседателот на Собранието има задача да ја следи работата на сите комисии во сите населби на МРА »Шамац—Сарајево 78«, резултатите на овие комисии, и да дава сугестији за што поусмешно остварување на планираните задачи.

— Како оцењујеш рад Скупштине у насељу Немила?

— Собранието до сега има одржано две седници, од кои првата беше конститутивна. Беше избрано претседателство, а потоа беше разгледан

Деловникот за работа на Собранието на смената, Кукниот ред, програмите за различните активности, исхраната и други тековни прашања. Втората седница беше одржана по повод прогласувањето на 12 април за ударен ден. Можам да кажем дека досегашната работа на Собранието беше успешна, што ветува дека и понатаму на најдобар начин ќе се решаваат сите прашања кои се во доменот на Собранието на смената.

— Шта очекујеш од акција?

— Очекувам најпрво оваа акција да заврши успешно и во предвидениот рок, односно пругата да биде завршена и дадена во употреба за Денот на републиката, но лично сметам дека младината својата задача ќе ја заврши многу побрзо. Што се

однесува во мојата бригада, »26. јули« од Скопље, очекувам да ја оправда целосно довербата што и е укажана како на единствена младинска бригада од Македонија во оваа смена на МРА »Шамац—Сарајево 78«. За мене лично сметам и то така дека ми е укажана голема доверба како од страна на Градската конференција на ССММ, така и од страна на делегатите на Собранието на првата смена на МРА »Шамац—Сарајево 78« и ке се трудам таа доверба да ја оправдам и успешно да ја вршам должноста на заменик на командант за траса и претседател на Собранието.

Питао: Н. ТОШИЋ

До одлуне — самоуправно...

KIŠA I SELVEROV ZAPIS

Kramp za muzej

DOBOJ, 18. APRILA — Između sela Ševarlija i Donje Paklenice, radi na trasi pruge od Doboja do Zepča i skidajući gornji sloj zemlje. Selver Zadić, veteran iz ORB »Bratstvo i jedinstvo« iz Zenice, iskopao je kramp koji je ostao iz vremena gradnje prvog kolosijeka pruge od Šamca do Sarajeva. Kramp kome je sada trideset i jedna godina dosta je korozirao. »Arheolozi« su pored Selvera Zadića, veterana koji je gradio ovu prugu 1947. bili i Esad Hanović iz Donjeg Vakufa, komandir četvrtne čete, Kemal Kadrić iz Zenice, zamjenik komandanata brigade, te brigadiri Nedim Malićbegović iz Zepča, Seida Lugonić iz Zavidovića, Jasmin Lisavica iz Zepča...

Selver Zadić je tim povodom u svoju bilježnicu upisao:

— Iako neznano ostanulo i zakopan mišicama neke od omladinske brigada prije trideset i jedne godine u temelje pruge mladosti i revolucionarnog zanosa omladine Jugoslavije da obnovi ratom porušenu zemlju, iskopani kramp će blizinom ovog vremena u buduće kazivati iz vitrina muzeja omladinske pruge Šamac-Sarajevo kao svojevrstan eksponat o prohujalom vremenu gradnje prvog kolosijeka pruge i mlađe generacije koja je svoj život utkala u ovu prugu i našu samoupravnu socijalističku zajednicu ravnopravnih naroda i narodnosti Jugoslavije.

R. Z.

РАЗГОВОР СА МИКИЈЕМ

Не дам им гушта

ЖЕПЧЕ, 18. АПРИЛА — У саставу ОРБ »Игмански марш« са Илице млади Хварани ових дана поред својих другова из цијеле земље граде пругу уз Босну. Њихов долазак резултат је побратимских веза између општине Илица и Хвара и непосредне иницијативе Општинске конференције ССО Хвар.

Међу бригадирима Хваранима је и Никола Блашковић - Мики, професионални рецепционар, а у бригади командир чете.

— Када сам кренуо на радну акцију сви су ме на Риви питали зар ћу и ја то радити и како ће се слабо ко возит на прузи коју ја будем чинити, са смијешком прича Мики и наставља. Знао сам да се на радној акцији ради, али нисам вирова да се толико ради.

Разложно и без површног одушевљења Мики прича о својим утисцима на радној акцији, о младим људима које је овде упознао, о пријатељству, о томе како је долазак младих Хварана на акцију »велик корак ка зближавању омладине«, како је промијенио своје мишљење о младићима и дјевојкама које је до сада познавао само као гости, када би дошли на љетовање.

— Никада раније нисам упознао нашу омладину као сада. На мору ми се видимо, али се не упознамо. Они се доље забављају, свирају гитару... А ја сада видим да су они велики другари. На траси су одлични, подсетици и нас да се трудимо, али ја им не дам гушта, радим што боље и више могу и драго ми је када моја чета »повуче«, када се виде резултати њеног рада — наставља причу Мики.

Када се заврши прва смјена радне акције и Мики се врати, почеће туристичка сезона, вријеме када је он највише запослен. Долазије много гробојни гости који ће поред уживања у мору и сунцу жељети да сазнају нешто и о нашој земљи.

— Знам да ће ме гости питати о нашој омладини о радним акцијама и драго ми је што им могу рећи истину: да наши младићи и дјевојке много раде, да су срца велики.

A. НУХЕФЕНДИЋ

Ukraško iz Nemile

Slavlje Dobojlja

NEMILA, 18. APRILA — Proslava 33. годишnjice oslobođenja Doboja na svečan način obilježena je u ORB »Pet narodnih heroja«. Brigadišti su u goste stigli njihovi roditelji, prijatelji i članovi dobojskih radnih kolektiva. Hajrudin Hasic, predsednik OK SSO Doboje pozdravio je u ime grada Doboja brigadiste na selja Nemila.

U kulturno-zabavnom dijelu programa članovi dobojskog KUD »Ismet Kapetanović« izveli su splet igara pod nazivom »Pjesmom i igrom kroz Jugoslaviju«. I brigadisti su pripremili svoju programu u kojem su učestvovali najbolji pjevači i svirači iz ORB »Pet narodnih heroja« i drugih brigada u nasejlu.

USPOMENE

U stroju, za sina

Kad god putujem dolinom Bosne, ne doputujem po zvaničnom redu vožnje tamo kud sam namjerio. Pređem na sopstveni red vožnje koji je nešto složeniji, ne može svako da ga čita niti po njemu putuje.

A taj red vožnje je čudesan. Voz u kome se nadam, odvoji se od tračnica sadašnjosti, krene u prošlost, moje bijele vlasti učini crnim i sjajnim, srce zaigra i krv užburka, zaputi me u minulu snagu i zanos.

I tako, voz koji se uputio mojim redom vožnje, zaustavio se na jednoj maloj stanici između Zavidovića i Maglaja. Iskrcam se lakonog i svaki put se ponovo vratim jednom danu, jednoj priči u radnoj brigadi... Ne, ne, to nisu uspomene sa izgradnje ove pruge, to je uvijek ponovo potvrđeni život koji ne može da prode dok je u meni daška snage...

Danas sam se iskrcao u avgustovsko jutro kad je došao čića Gvozden, eto, prije trideset i jedne godine, na prugu Šamac — Sarajevo...

Našle su ga naše brigadirke u cik zore, uz samu rijeku Bosnu kad su krenule da nas preperu prije početka rada.

— Tu je to bilo, tu, na ovom okretu reke... Ototud je suknula vatra iz šarca, pričale su djevojke da je šaputao i pokazivao na vrbak preko rijeke, samom sebi, kad su one našle.

Molio je da ga vode u štab brigade, da stane pred komandanta, samo pred komandanta. One su ga i dovele.

I stao je, mirno, vojnički.

— Druže komandante, molim vas da me primite u brigadu. Ja sam Gvozden Marić, Sumadinac, pedeset godina, vojni rok služio sam artilleriji... Oženjen, bez dece... Sin i kćerka poginuli su ovde, kraj reke Bosne, na kraju, kad su srpske divizije prelazile u Bosnu konačno istrujući faštiste... Da, da, tačno ovde, utvrdio sam to kad sam ih tražio da ih sa'ranim... Pa, kao velim, deca ne stigoše sve da daju. Zemlji i slobodi. A ja još kada, pa da dam, da zamenim...

Ko bi se oglušio o ovu molbu?

Postao je najbolji brigadir. Pokušavali smo da mu olakšamo, da ga zamijenimo. Naljutio bi se. Suvonjav ali čvrst, uspravan i ponosan, tada bi samo uzdrhtao i donja mu se vilica zatrebla. Ostavljali bi ga njegovom zanosu.

Jedina obaveza koju se sam oslobođio bili su strojevi čete. Tada bi ga nestalo, skrio bi se sa svojom tugom negdje iza baraka, ili u vrbaku. I pri jutarnjim pozdravima zastavi i pri prozivci.

Radio je svakodnevno u dvije smjene.

— Jednu za Dragomira, drugu za Ljubicu, govorio bi.

Medu prvim je postao udarnik. Ali, kada su se dijelile udarničke značke, njega nigdje nije bilo. Komandant mu je značku dodijelio u kancelariji.

Kad je postao i drugi put udarnik, zapazimo da se u njemu nešto prelama, da se spremi za neki nesvakodnevni čin. Zatražio je jednu očuvaniju brigadirske uniforme.

— I ja danas imam stroj, rekao je.

Drugu udarničku značku primio je prvi, u prvom redu prve čete. I tako promarširao na svečanom defileu brigade, sa dvije udarničke značke na prsima.

Kad je njegova četa prolazila ispred tribine, on se još više isprasio, okrenuo glavu na pozdrav i promarširao korakom gardiste.

Svaki od nas u četi, u svim četama brigade, osjećao je kako mu s jedne i s druge strane u stroju, na svečanom udarničkom maršu, čvrsto korača po jedan Dragomir i po jedna Ljubica...

Pedesetogodišnjak, sam, kao čića Gvozden nekad.

I kad god iz redovnog prelazim na ovaj sopstveni red vožnje, uvijek se pitam — da li bih mogao kao čića Gvozden?

Da čeličnim ponosom slomim tugu i pređem njene ponore!

Radivoj PAPIĆ

DA PROČITAJU MAME I TATE

Izvjesne mlade dame

Postoje izvjesne mlade dame, kojima odlazak na radnu akciju, tate i mame

BRANE
A da im kćerke idu na izlet do Ljubljane,

NE BRANE!
Da se zabavljaju na sve strane
NE BRANE!
Da idu u kafanu i »kradu« bogu dane
NE BRANE!
Da piju votku, viski od lave
NE BRANE!
Od radnih akcija njihove mame —
prave —
MELODRAME!

Tarik Muftić, ORB »Stari grad«,
Sarajevo

Milorad Raganović
»Major«

ГОВОРЕ ВЕТЕРАНИ

Када се размјењују адресе

А он, стари акцијаш, свакога саслуша, и обавезно, на крају, дода: »Разумем ја то...«

јор« је пун снаге и жеље да са младима проведе што више, да им помогне онолико колико може...

Од 1973. године Милорад је стално по акцијама. Сутјеска, за срце му прирасла. Одлазиле и долазиле бригаде, бригадири, а »Мајор« остајао, испраћајући више познатава — то више радости.

Мало је људи који га познају по имениу. Сви га зову »Мајор«. А он, стари акцијаш, свакога саслуша, и обавезно, на крају, дода: »Разумем ја то...«

Његов живот везан је за акцију. Четрдесет и осме је први пут отишao, на изградњу Ауто-пута од Београда до Загреба. Био је тада млад, чврст к'о стијена... И данас »Мајор« је пун снаге и жеље да са младима проведе што више, да им помогне онолико колико може...

Као што се дјеца веселе пролећу и првим висибабама, тако се и »Мајор« одушевљава почетком сваке омладинске акције. Дјечарац из четрдесет друге кога су четници осуđili na смрт стријеља

њем и на које је пошао уздигнуте главе данас је човјек којег бригадири и бригадирке необично цијене и воле.

— И Сутјеска, и Козара, и Сава, и Ниш, и Ибар — Лепенац, ова пругa и друге акције, имају оно заједничко најдрагоценје: учвршћује се братство и јединство. То се осјети када се бригадири растају, када сузе полете, када се размјењују адресе, када се не гледа ко је из којег мјesta, када се уговарају састанци, када се... каже Милорад Раганović.

Р. ЖИВКОВИЋ

Skupina iz Ljubljane

V mladinski delovni bri-gadi »Đuro Đaković« so-delujuće brigadirji iz 13 mest SFRJ; in sicer iz Ljubljane, Niša, Sarajeva, Zenice, Doboja, Gradačca, Banjaluke, Mostara, Lištice, Čitluka, Ljubuškog, Stoca in Čapljine.

Od celotnega števila je med brigadirji tudi 12 bri-gadirjev iz Tobačne Tovarne Ljubljane. V začetku nas je bilo 12 toda najstarojši med nami veterani z akcije »Šamac — Sarajevo 1947« nas je moral žal zaradi bolezni zapustiti in odpotovati v Ljubljano. Tako nas je ostalo le še enajst, od toga tudi dve dekleti. Zvezne so to mlađi od 18—22 let, ki letos prvič zdelejajo na akciji. Skopaj vski smo zaposleni u neposredni proizvodnji kot delavci. In smo člani SZM. Na akcijo izgradnje drugega tira proge »Šamac — Sarajevo« nas je privredna želja da sodelu-

jemjo na izgradnji proge, ki je in še pomeni tako veliko našim očetom in materam, ki so pred tri-dejetimi leti na tako veličanstven način pomogli pri izgradnji in obnovi naše razrušene domovine.

Vsek od nas se je v Ljubljani ukvarjal z aktivnostmi za katere je bil zainteresiran, s temi aktivnostmi pa se precej uspešno ukvarjamо tudi tu. Omogočeno nam je tudi veliko različnih novih usmjeritev na katerih se bomo prečej naučili in to znanje uspešno uporabljali ali pa celo nadaljeval po vrnitvi v Ljubljano. Dosedaj smo se kot skupina uspešno vključili u delo na delovišču, pa tudi želja vseh nas, da se spoznamo mladimi k čena. Prva prijateljstva cele Jugoslavije je uresni so že vzniknila in že sedaj nam je težko ob misli, da se bomo čez krat-

ka dva jedna morali poslovati.

Vendar žalostne misli na stran, poizkusili bomo te dne, ki so nam še ostale čimborj izkoristimo, da nam čim prijetnejše minimo tako u delu na delovišču, kot v družbenem življenju v taboru naselja. V mislih pa že pripravljamo brigadirske pozdrav za srečanje na sledečih mladinskih delovnih akcijah.

Upamo da nam bo to omogočeno, saj smo se šale sedaj zavedeli kaj smo vse zamudili s nesodelovanjem na prejšnjih delovnih akcijah. Če pa ne pa nam bo celo življenje ostalo v spominu da smo pridobili prijatelje za celo življenje in zavest da smo sodelovali na veličastni manifestaciji solidarnosti mladine iz cele Jugoslavije.

(Iz biltena ORB »Đuro Đaković«, Naselje Zavidovići)